

Budaörs Város Önkormányzat
2040 Budaörs, Szabadság út 134.

2017 MAJ 25.

2017.05.21

Pályázati adatlap
Helyi kiadványok támogatására kiírt 2017. évi pályázathoz

1. Alapadatok

Pályázó neve: Frank János

Pályázó képviselője:

Bírószági nyilvántartási száma:

Elérhetőség:

POLGÁRMESTERI HIVATAL
BUDAÖRS

2017 MAJ 25.

Születési helye:

Anyja neve:

Számla száma:

Bankszámla száma:

Adószám:

Pályázati cél:

vállalják fel)

Számlavezető bank:

bankszámlaszám:

Tervezett kiadvány szerzője:

Frank János

Kiadvány címe:

A Sváb-Alpoktól a Frank-tanyáig

Megjelenésének időpontja:

2018. február 15.

Példányszáma:

300 db

2. A kiadvány megjelentetésének költségvetése

BEVÉTELEK		KIADÁSOK	
Tételek megnevezése	Összege (Ft)	Tételek megnevezése	Összege (Ft)
Igényelt önkormányzati támogatás	440.000	Szerkesztés, tördelés, képfeldolgozás	195.072
Önrész	121.667	Borító terv és előkészítés	31.750
Értékesítésből (ha van) származó bevétel		Nyomdai költségek	334.845
Egyéb bevétel:			
Bevételek összesen:	561.667	Kiadások összesen:	561.667
Igényelt önkormányzati támogatás:		Négyszáznegyvenezer forint	

(Egyéb bevételek: más pályázaton nyert összeg, adomány, egyéb támogatás, stb. Kiadások: szerkesztés, nyomda előállítási költségek, anyaggyűjtés, lektorálás stb.)

A tervezett önrész összege, mértéke 121.667 Ft cca. 22%.

Más helyre is pályázik-e ezzel a kiadvánnyal?

nem

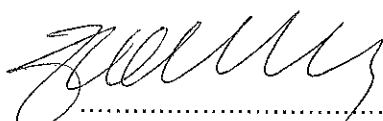
Ha igen hová és milyen összeggel:

Kapott-e ehhez a kiadványhoz más helyről is támogatást?

nem

Ha igen honnan és mennyit:

Dátum: Budaörs, 2017. május 24.

Pályázó – képviselő aláírása / bélyegző

* Az alapadatok esetében csak magánszemély tölti ki.

Pályázat helyi kiadványok támogatására

1. A kiadvány

Könyv, keménytáblás cérnafűzött

Munkacím: **A Sváb-Alpoktól a Frank-tanyáig**

Alcím: **A budaörsi Hölle-pezgő**

Formátum:

Méret: 165x235 mm

Terjedelem: 192+8+4+4 oldal

Példányszám: 300 pld

Nyomáshoz: Nyomdakész kompozit PDF

Táblaborító: 4 oldal, 4+0 szín, Műnyomó matt 130 g

Előzék: 8 oldal, 0+0 szín, Ofset 140 g

Belív: 192 oldal, 1+1 szín, Műnyomó matt 115 g

Tábla: 4 oldal, 0+0 szín, Kötészeti lemez 2,5 mm 1575 g

Kötészet: Táblaborító kívül matt fóliázva, keménytáblás cérnafűzés,
egyenyes gerincoldal, fehér oromszegő

2. A kiadvány tematikája, tartalmi értékei, témaköre, megjelentetésének indokoltsága:

Hölle János Márton, a szépapám, 1854-ben alapította az első pezsgőgyárat Pesten. Húsz évvel később Budaörsre telepítette gyárát. Ebben az időszakban a monarchia-beli Magyarország 13 legjelentősebb pezsgős cége közül termelését tekintve, sorrendben a 7. helyet foglalta el. Pezsgőivel, boraival számtalan díjat nyert itthon és külföldön. A budaörsi gyárban nagyjából fél évszázadon keresztül folyt a termelés. Az itt készült italokból nagyobb mennyiség került külföldi exportra is. A Hölle-pezgő a XIX. század végi Budaörs egyik legfontosabb ipartörténeti fejezete. Ennek ellenére roppant kevés az erről fellelhető ismeretanyag. Ami pedig még ennél is szomorúbb, hogy az információk nagy része nem helytálló.

Családilag érintett vagyok – talán ezért is érdekelt a téma –, így két évvel ezelőtt elkezdtem az ezzel kapcsolatos kutatást. Úgy érzem ma már rendelkezem olyan bőséges ismerettel, ami kötetbe rendezve valós és nem mellékesen igen érdekes képet tár az érdeklődő olvasó elé.

A Hölle-féle cég valójában három generációt érintő igen sikeres családi vállalkozásként működött, aminek egyik pillére volt a pezsgőgyár. Kávéházuk, bérházaik, szikvízgyáraik voltak, részt vállaltak a reformkori Pest politikai életében. Hölle János Márton az egyesült főváros törvényhatósági bizottságának volt virilista képviselője. Rajta kívül a család több tagja töltött be különböző tisztségeket társadalmi, politikai szervezetekben. A könyvben a meglehetősen szerteágazó rokonsággal bíró család életútját és üzleti vállalkozásait kívánom bemutatni, ami az 1700-as évek végétől, a Sváb-Alpok lábánál fekvő kis faluból indult. Folytatódott Pesten, az 1800-as évek első harmadától, majd a második harmadától párhuzamosan Budaörsön. Itt huny ki a történet, a múlt század negyvenes éveiben. Természetesen a családtagok élete, sorsa elválaszthatatlan a kortól, a környezettől és a történelmi körülményektől, ezért úgy érzem ezek ábrázolása is szükséges, mert a történet fontos része. A kiadványt gazdag illusztrációs anyag, fényképek, térképek, korabeli hirdetések, szabadalmi rajzok, stb. színesítik.

3. Az előkészítés, az előállítás és terjesztés időbeni ütemezése:

Kézirat összeállítása folyamatosan 2017. november 30-ig

Tördelés, képfeldolgozás kezdete: 2017. december 1.

Tördelt anyag nyomdába adása: 2018. január 20.

Megjelenés: 2018. február 15.

4. Tervezett példányszám: 300 db

5. 2 db nyomdai árajánlat: Xylon nyomda és PrimeRate Nyomda (mellékelve)

6. Részletes költségvetés:

A kézirat összeállítása, tördelés, képfeldolgozás,

a nyomáshoz szükséges pdf-fájl megírása – 800 Ft/oldal + 27% áfa

azaz $192 \times 800 \text{ Ft} = 153\,600 \text{ Ft} + 41\,472 \text{ Ft}$, összesen 195 072 Ft

Borító terv, előkészítés – 25 000 Ft + 27% áfa

azaz $25\,000 \text{ Ft} + 6\,750 \text{ Ft}$, összesen 31 750 Ft

A nyomás költségei – 1063 Ft/pld + 5% áfa

azaz $300 \times 1063 \text{ Ft} = 318\,900 \text{ Ft} + 15\,945 \text{ Ft}$, összesen 334 845 Ft

mindösszesen 497 500 Ft + 64 167 Ft áfa = 561 667 Ft

Nyilatkozom, hogy a pályázat feltételeként megszabott **20% önerővel rendelkezem.** ✓

7. Terjesztés módja, köre:

A terjesztést egyéni vállalkozásban szándékozom megoldani, a könyvet elsősorban budaörsi könyvesboltoknak, a Heimatmuseumnak és a könyvtárnak felajánlva.

8. Szakmai referenciák:

1968–1977 Offset-nyomda, nyomdai előkészítő, retusőr

1977–1978 Szentendre, fotográfus

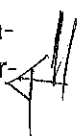
1978–1988 Lapkiadó Vállalat, grafikus, csoportvezető

1988–1993 IDG Lapkiadó, grafikus

1994–2014 Autó News kiadó, művészeti vezető

1975-től alkalmazott grafikai megbízások a Magyar Hirdetőn és a Művészeti Alapon keresztül – komplett szállodai arculatok (Sárvár, Bük), Danubius los-angelesi iroda, részleges arculat (Atrium Hyatt), kiterjedt arculat (Tisza Volán), kiállítások (Hungexpo), reklámkampányok nyomtatványai (pl.: Állami Könyvterjesztő, KLM, Express), egyéb kiadványok, illusztrációk, hirdetések, stb.

1990-től saját grafikai stúdió (Helvetica Kft.) – jelentősebb megrendelők: CIB Bank, OTP, Szerencsejáték Igazgatóság, Fővárosi Vízművek, Autó News, KIA, Strabag, Sodexho, Motorpresse, IMET – részükre különféle grafikai munkák: éves jelentések, katalógusok, könyvek, laptervezés, magazinok, plakátok, ügyviteli nyomtatványok, stb., valamint ezek kiadói, nyomdai gondozása, kivitelezése.

Budaörsi vonatkozású könyvek, amelyek elkészítésében részt vettem: Szülőföldünk Budaörs, Hausbuch, az Illyés Gimn. és Szakk. Isk. évkönyvei, diáksport évkönyvei, a budaörsi örmény nemzetiségi önkormányzat által kiadott könyvek, Monok Zsuzsa verseskötetei.

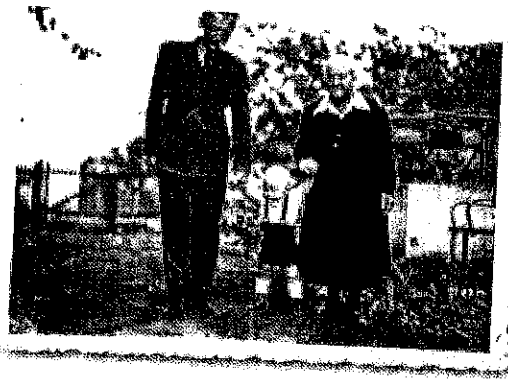
Budaörs, 2017. május 24.

Mellékletek:

Pályázati adatlap
Összeférhetetlenségi és érintettségi nyilatkozat
Xilon nyomda árajánlat
Prime Rate nyomda árajánlat
Részlet a kéziratból (7 oldal)

Bevezető

Két éves lehettem, amikor a fénykép készült. Középen én, a jobb kezemet az anyai nagyapám fogja, a balt az apai dédanyám. A dédanyám, Frank János budaörsi hentes- és mészárosmester felesége, született Hölle Ilona, akiről annyit tudtam, hogy a Hölle pezsgőgyáros lánya. Ez tény volt, számomra magától érthetődő dolog, amivel én akkor gyerekként nem tudtam mit kezdeni. Nem gondolkodtam rajta, elfogadtam, mint sok minden más, akkor semmilyen reakciót vagy kíváncsiságot nem váltott ki belőlem.

Amennyire emlékszem, nem volt vele szoros a kapcsolatunk, Pest túlsó felén, Rákoshegyén lakott az egyik lányánál, mi Budaörsön. Ma autóval ez nem távolság, az ötvenes évek elején, az akkori viszonyok között még az volt, és nem ösztönözte az embert gyakori látogatásokra. A másik, ennél nyomósabb ok, hogy sajnos viszonylag korán, még a kamaszkorom elején távozott e földi világból.

Hogy pontosan ki is volt az a Hölle pezsgőgyáros, sokáig nemigen foglalkoztatott, annak ellenére, hogy a környezetemben néhány használati tárgy nap, mint nap emlékeztetett rá. Például a vastag falú, két vagy három decis üdítő üvegek, amikbe nagyanyám befőzésnél a paradicsomot töltötte, ezek oldalán a kör alakú homokfúvott feliraton „Hölle Márton Budaörs” volt olvasható. Vagy a szikvízes farekesz, a szódásüvegekkel, és néhány bútor, amit szüleim nászajándékként kaptak a dédanyámtól.

Már felnőttként, évtizedekkel elhagyva a gyerekkort, viszont komolyan kezdett érdekelni a dolog, hiszen nem idegenekről, hanem a felmenőimről van szó. A szüleimtől, nagyszüleimtől addig hallottak alapján, és a birtokomban lévő családi iratok áttanulmányozása során egyre több ismerettel lettem gazdagabb. Például, hogy a Hölle-féle cég egy több lábon álló családi vállalkozás volt, aminek egyik, – igaz, hogy a legfontosabb – ágazata a pezsgőgyártás. A cég irányítása három generáción keresztül mindig az elsőszülött fiú tisztje volt. A pezsgőkészítésen kívül foglalkoztak borkereskedelemmel, illatszergyártással, szikvíz-üzemeik, bérházaik voltak. Kávéházuk saját kávépörkölővel. Szerephez jutottak a politikai életben is. Az üzleti vállalkozásaik zöme helyileg a Teréz- és a Józsefvároshoz kötődik, de ezek közül a pezsgőgyártást az 1870-es években Budaörsre telepítették.

A tudományos kutatók szerint az ún. „oral history”, mint például a családi legendárium, nem megbízható, mert mindig szubjektív és bőven tartalmazhat nem valós elemeket is. Nem vagyok hivatásos kutató, csak egy kíváncsi amatőr, de én is kíváncsún tartottam valamilyen mértékadó, objektív forrást keresni, ami eddigi ismereteimet igazolja és újabakkal kiegészíti. Ma, az internet világában ez igazán nem nehéz. Adatbankok, levéltárak, – válogathat az ember. Ezt gondoltam én. Valóban sok a lehetőség, de éppen amiatt, hogy mindig újabb és újabb információkra, adatokra bukkan az ember, egyben el is bizonytalanodik, – vajjon mennyi fontos dolog marad még így is felfedetlen. És tovább kutakodik. Mindez kitartást, irtózatosan sok időt és türelmet igényel.

Ezen felül a dolognak van némi nehézsége, pl. a 19. századi sajtótermékek a kéziszedésnek köszönhetően bőven tartalmaznak hibákat, névelírást, pontatlan adatokat, így nem lehet mindent készpénznek venni. A hivatalos iratok, szerződések, végrendeletek mind kézírással, többnyire német nyelven készültek. Az akkor használatos „deutsche Schreibschrift”, a Sütterling-írást egyébként sem kis művészet elolvasni, de mert ehhez még az irományok elkövetői a cirkalmak és kacskaringók terén szinte minden esetben igyekeztek a saját kreativitásukat is hozzáadni, akkor ezek megértése egy rejtvényfejtéshez hasonló.

Több havi keresgélés, kutatás eredményeként kialakult egy viszonylag kerek kép a Hölle család nagyjából egy évszázadot felölelő életéről. Kerek, de nem teljes. Az üzleti tevékenységről, a társadalmi szerepvállalásairól, sikerekről, kudarcokról, szórakozásról hihetetlenül sok információt, adatot és képet találtam. De semmi személyest, amiről csak olyan valaki tudna mesélni, aki ismerte őket, közöttük élt. Sajnos ilyen már nincs. Megtapasztaltam, ha a családból vagy a környezetünkből valaki örökre eltávozik, csak utána döbbenünk rá, hogy mennyi kérdést mulasztottunk el feltenni, amire tőle választ kaphattunk volna, de többé nincs már lehetőségünk rá. Ezen kívánok gyerekeim, unokáim – a következő generációk – érdekében változtatni.

Amit sikerült így összegyűjtenem, érdemesnek tartom összefoglalva írásban megőrizni.

Egy kiválóan működő családi vállalkozás egy csodálatosan izgalmas korban. Nem tudományos munka, hanem a hozzáférhető tényeket, és kis mértékben a családi emlékezést csokorba foglaló történet, amihez a keretet a reformkori Pest, az Osztrák-Magyar Monarchia és a 19. század végi, 20. század eleji Budaörs szolgáltatja.

Miután 100–150 évre visszamenőleg lehetetlen minden adatot fellelni, a legnagyobb körültekintés mellett is előfordulhatnak hibás feltételezések illetve következtetések, amiért elnézést kérek. Azért bízom benne, hogy a végére kialakuló összkép kellően érdekes lesz.

Budaörs, 2017

Frank János

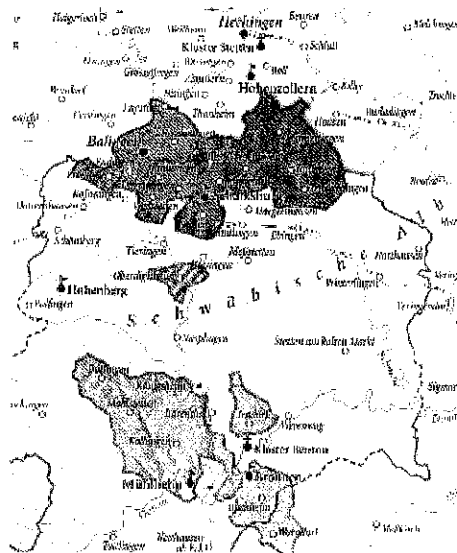
Előzmények

A Sváb-Alpok

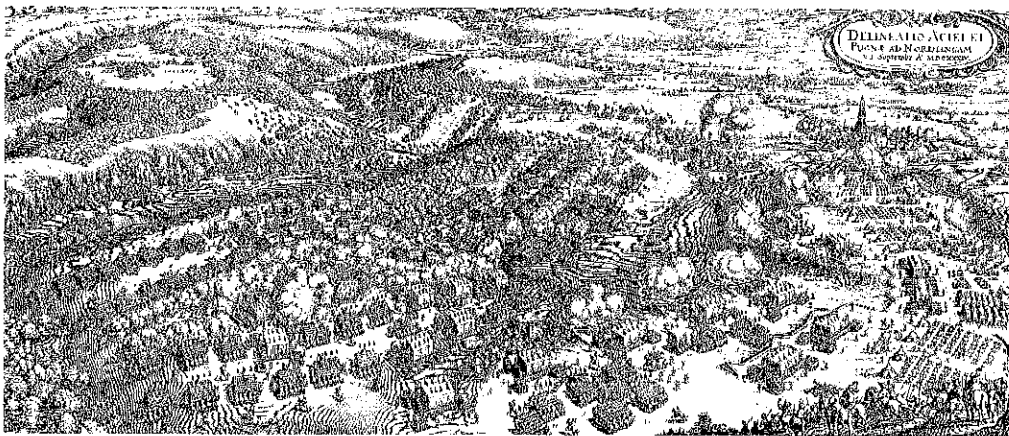
Frommern ma négy és félezer lakosú – döntően ágostai evangélikus vallású – település Baden-Württembergben a Sváb-Alpok lábánál, az Eyach folyó völgyében négy kilométerre Balingentől. Frumara néven 793-ban említi először a St. Galleni kolostor egyik okirata. A 13. századig a Scherra grófság egyik kerülete, később a Schalksburg uradalomhoz tartozik, 1403-tól a Württembergi Hercegség a gazdája.

A Harmincéves háború első évtizedének hadicselekményei nem befolyásolták jelentősen a lakosság mindennapjait. Viszont a magas adók és az átvonuló seregek ellátása igen nagy terhet rótt rájuk. Az 1631. évi svéd győzelmekkel végződő ütközeteknek, – amik ugyan újra idegen megszállást hoztak – sem volt érezhető hatásuk, viszont az 1634. szeptemberi nördlingeni csata, – ahol a császári és bajor csapatok megsemmisítő vereséget mértek a svédekre, – gyökeres változást okozott. Az ezután megkötött „Prágai Béke” nem a várva várt fegyvernyugvást hozta, éppen ellenkezőleg, miután ekkor Franciaország is belépett a háborúba, az elkövetkezendő időszak a Harmincéves háború legvéresebb fejezete lett. Frommern védtelenné vált a portyázó katonák dúlásaival, fosztogatójaival szemben. Ennek a következménye egy extrém méretű éhínség lett, amit 1635-ben pestisjárvány követett. Két-három év alatt lakossága 60–70%-át veszítette el a település.

Az 1600-as évek derekán a lakosok száma alig haladta meg a 200-at. Nagyjából száz év kellett, hogy a lakosság megduplázódjon, majd a 18. század végére megközelítse a 700 főt. Ennyi embert már nem tudott eltartani a helyi mezőgazdaság és kézműipar. Az életet tovább nehezítették a század második felének gyakori tüzesetei, ami komoly problémát okozott, és megelőzésükre a város új építési szabályzatot vezetett be.

A Zollern-Schalksburg és a Mühlheim uradalom

A nördlingeni csata 1634 – Matthäus Merian rézmetszete

Megélhetésük biztosítására sokan új területen próbálkoztak, egyesek a hálázó kereskedelmet választották, többen kelmészövessel próbálkoztak, mások kesztyű- és cipőkészítéssel. Voltak, akik marhakereskedelemmel igyekeztek boldogulni.

Azok számára, akiknél mindez nem bizonyult megoldásnak, maradt a kivándorlás. A teljes igazsághoz azonban hozzátartozik, hogy a kivándorlások legfőbb oka általában az akkor érvényben lévő öröklési rend, az ún. „zárt öröklés” (Anerbe) volt.

A frommerni **Jacob Hoelle** (*1768) és **Anna Hauser** (*1770) házaspárnak ez a törvény még semmiféle gondot nem okozott, mivel egy gyermekük született, 1794. augusztus 24-én, *Martin*.

Martin Hoelle 1825. május 29-én házasságot köt a nála hét évvel idősebb, szintén frommerni **Agatha Willmerrel**.

Házasságukból hat gyermek született, a hatból kettő eleve halva jött a világra, a hatodik *Johann Georg* három hetes korában halt meg.

Az életben maradottak közül 1826. február 12-én elsőként született gyermekük *Johann Jacob*, ő felnőttként Duerwangenbe (Frommernnel szomszédos település) nősült és ott is élt. Felesége *Christina Harr* volt, egy *Jakob* nevű gyermekük született.

1827. október 21-én született **Johann Martin Hoelle**, aki apja 1834-ben és édesanyja 1837-ben bekövetkezett halála után Magyarországra települ, ahol 1854-ben **Hölle János Márton** néven az első pesti pezsgőbor- és szikvízgyár megalapítója.

Az 1830. március 3-án született *Johann Ludwig* kivándorolt Amerikába. A sorsáról annyi ismeretes, hogy 1870 körül hivatalosan eltűntnek nyilvánították. Erről a frommerni takácsmester, *Johann Martin Hauser* (aki vélhetően közeli rokoni kapcsolatban lehetett Anna Hauserrel) értesítette az akkor már Magyarországon élő **Hölle János Márton** és családját.

Az Anerbe

Württemberg hercegségben a termőföld szétaprózódása ellen vezették be az „Öröklési törvényt”: a gazdaságok, a hűbértokok és a földek egy örökségként kezelve – gyakran a legidősebb, de előfordult, hogy a legfiatalabb örökösnak lett tovább adva. A birtok (hagyaték) értéke ki lett függesztve, amiből egy bizonyos összeget az új tulajdonos az adományozó szülő(k) vagy a túlélő szülő részére köteles volt élelmezésre, lakásra, ruházkodásra, stb. kifizetni. A kiadásokat tovább növelte, az öröklésre jogosult testvérek számára fizetendő összeg, ami egy bizonyos kezdőtőke volt, hogy más területen vagy valamilyen iparos szakmában tudjanak boldogulni. Ezt a szabályt mindenki tiszteletben tartotta, mert a legfontosabbnak tartották, hogy a gazdaság életképes maradjon.

A „zárt öröklés” áldás és egyben átok volt. A törvény, amely megtiltotta a gazdaságok részekre osztását, csak a közepes és a nagybirtokok mezőgazdasági szerkezetének a megőrzését tudta biztosítani. Egy igen tekintélyes rétegnek csak nagyon kis örökség jutott, vagy az sem. Sokszor a gazdaság új gazdája is a kötelező kiadások után kénytelen volt árulni az örökségét, vagy vagy bízni abban, hogy egy előnyös házassággal rendbe tudja hozni az anyagi helyzetét. Azok a testvérek, akiknek nem jutott egy új egzisztencia kialakításához elég pénz, azok megpróbálták úgy boldogulni, ahogy tudtak. Igyekeztek felvétetni magukat valamelyik iparos céhbe, ami nem volt azért egyszerű, mert a legáltalánosabb szakmák (pl. takács, szabó, cipész) többszörösen túltelítették voltak. Egy fiú számára remek lehetőség volt egy iparos mester özvegyével kötött házasság is. Többen álltak katonának, mert a zsold állandó jövedelmet jelentett. Sok lány állt a nővérek közé egy-egy kolostorban. Többen szegődtek szobalánynak, vagy cselédnek valamelyik városban, vagy külföldön.

Pest, Terézváros

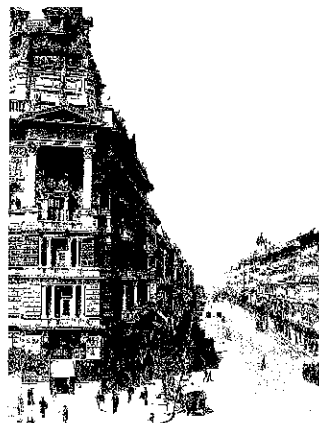
Budapestet ma méltán tartják a világ egyik legszebb városának. A Duna által kettéosztott település hegyes-dombos budai oldalával, és a túlparti pesti síksággal egészen különleges panorámát nyújt. Csodálatos fekvése mellett szépségéhez hozzájárul egyedülállóan egységes, historizáló építészete, amelyre nagyszerű példa az Andrássy út és történelmi környezete, mely 2002-ben felkerült az UNESCO világörökségi listájára. A Terézvárost átszelő, budapesti Champs-Élysées-nek is nevezett sugárút a főváros legszelesebb és legreprezentatívabb útja, fasorral, palotákkal, kertes villa-épületekkel. Van valami megfoghatatlan varázsa, ami lenyűgöz. És amióta tudom, hogy ezen városrész mai arculatának a kialakításában – a Törvényhatósági Bizottság egyik virilista képviselőjeként – a szép-apámnak is volt egy kis része, az külön jó érzéssel tölt el.

Ez a varázs a 19. század második felétől, a reformkornak nevezett időszakról érezhető. Előtte egészen más volt a helyzet.

A 17–18. század fordulóján Pest népessége a kétezret sem érte el. A többségében németekből, magyarokból és rácokból álló lakosság az 1470 körül felépített 9 és fél méter magas városfalon belül, alig 1 négyzetkilométernyi területen élt. A török pusztítás után a város jórészt romokban állt, egy 1696-os összeírás csak 218 ép házat említ.

I. Lipót császár 1703-ban – forgalmiközpont-szerepet szánva Pestnek, Budával egyetemben – újra szabad királyi város rangot adományozott a településnek. Ettől kezdve a sok szabad házhellyel rendelkező Pest vonzotta a betelepülőket. Megkezdődött a város terjeszkedése.

A városfalakon kívül volt hely bőven. Félkörívben jó minőségű termőtalaj vette körül a várost, ennek határa a mai Szív utca és Szővetség utca vonalában húzódott, azon túl terméketlen homokszivatag volt. A terület részben az akkor még szabályozatlan *Rákos-árok* – ami nagyjából a mai Almásy tér és a Nyugati pályaudvar közötti sávra tehető – ártere volt,

A Sugárút (ma Andrássy út)
1875-ben (Kép: wikipédia)

A Rákos-árok

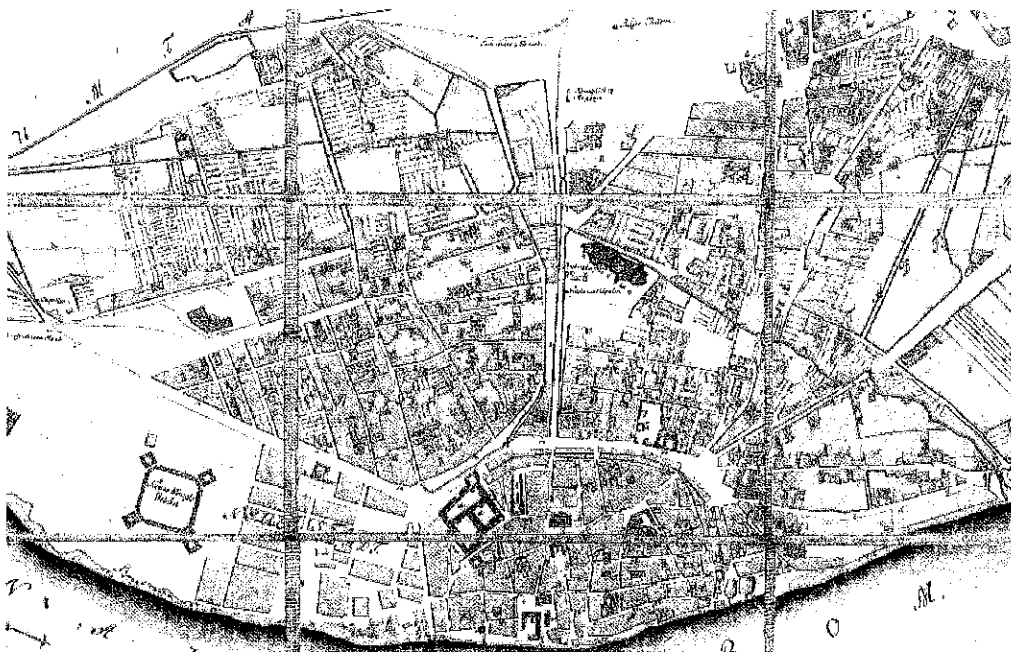
már középkori oklevelek által is említett hajózható Duna-ág volt. A Margit-sziget alsó harmadánál, a pesti parton egy meder szakadt ki a Dunából. Mintegy félkört leírva, hozzávetőlegesen a Nagykörút vonalát követve, a Petőfi híd alatt tért vissza a folyóhoz. Vízét a környékbeli kertek használták öntözésre, de a belső város eső- és szennyvizét is bevezették.

Az 1775-ös jeges árvíz után – ami csak Pesten 611 házat elmosott – az ú.n. váci és később a soroksári töltéssel a medrét északról és délről teljesen elzárták a Dunától. Viszont a majorságoknak az öntözővízre továbbra is szükségük volt, ezért az északabbra található Rákospatak vizét a Vizafogó-sziget régi fattyúágába vezették addig a pontig, ahol a váci töltés után a lezárt, pataknyira szűkült Duna-meder kezdődött.

Az 1800-as évek elején a Rákos-árok már egyáltalán nem emlékeztetett folyómederre, sokkal inkább egy keskeny esővíz-csatornára

Az egykori Duna-medernek a nyoma utoljára egy 1793-as térképen látható, mégpedig a Blaha Lujza tér déli részén, a Szent Rókus kápolna mögött – a volt ke-repesi révnél – egy Tegel Laken nevű elnyújtott tavacska formájában. Ma a városnak ezen a rendkívül forgalmas pontján szinte lehetetlen elképzelni, hogy 200 évvel ezelőtt itt nádasok voltak, és vadkacsa-vadászatokat tartottak. Az 1838-as nagy árvíz alatt a meder még megtelt a Duna vizével, de ezután a városvezetés végleg a feltöltése mellett döntött.

(<http://dunaiszigetek.blogspot.hu>)

Pest egy 1793-as térképen. Középen látható a volt Duna-mederre emlékeztető Tegen Laken tavacska, ami valahol a mai Corvin áruház mögött lehetett

ami azt jelentette, hogy szép számmal akadtak itt mocsaras részek. (A Rákos-árok nem azonos a jóval északabbra található Rákos-patakkal.) Az árok és a mocsaras területek mellett viszont kitűnő rétek és gazdálkodásra alkalmas talaj volt.

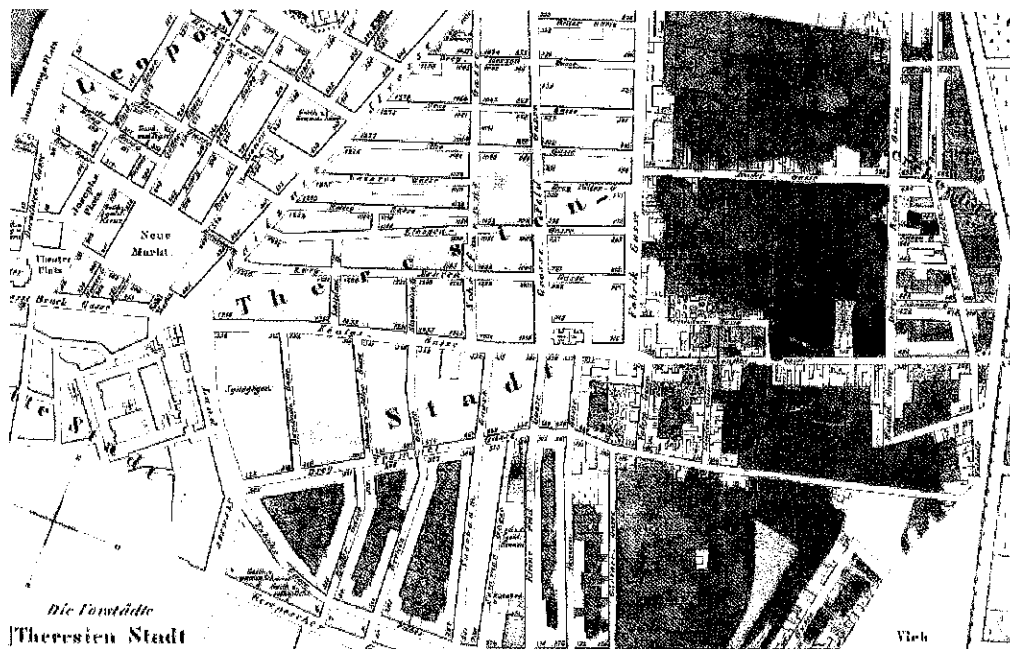
Ezt ismerték fel a pesti polgárok és kezdték birtokba venni a falakon kívüli, művelésre alkalmas földterületet. Újra kezdték a földművelést, állatokat tartottak, szőlőt telepítettek, felépítették az elpusztult majorságokat.

A néprajzi lexikon szerint a majorság vagy major általában egy nagybirtokot, vagy nagybirtok részét jelentette. Kerítetlenül, szabad térségben álló, több egységből – adminisztratív épületekből, istállókból, magtárakból, 4–8 családot befogadó házakból álló épület-együttes, ahol a tulajdonos, vagy megbízottja irányításával a munkát a majorban lakó jobbágyok, zselérek, – az 1848-as jobbágyfelszabadítás után – béresek végezték. Ezek az emberek a major tulajdonosától kapott néhány száz négyszögöl földterület fejében kötelezték magukat egész évi meghatározott napszámra.

Eleinte mindenki ott szántott és vetett, ahol jónak látta. 1718-ban a városi tanács elrendelte az ingatlanok (szántók, rétek, szőlők, kertek és majorságok) helyének rögzítését és telekkönyvezését. Ez azonban még évekig nem akadályozta az embereket a szabad földfoglalásban.

Miután a polgárság a pesti határban lassan minden művelhető földet elfoglalt, egyre nagyobb mértékű lett a földművelés, az állattartás és a szőlőművelés. Megnőtt a vásároknak a jelentősége. Mindez gyorsította a népesség növekedését, ami a városi tanácsot 1730-ban arra készítette, hogy a mai Józsefváros területén házhelyeket osszon ki. Ezzel megindult a pesti külvárosok kialakulási folyamata.

Ez nem volt zökkenőmentes. A választott polgárság eleinte nem akarta, hogy a városon kívül több házhely ki legyen osztva, majd a tanácstól kérte annak az elrendelését, hogy akik még nem szereztek meg a polgárjogot, azok a külvárosban ne építhessenek házat. A polgárok ház-

Terézváros, 1837. Jól látható, hogy a térképen a Fabrik Gasse (Jókai utca) vonalától jobbra még falusias a vidék, a területen kertek, szőlők, rétek találhatók

építései ellen semmi kifogást nem emeltek, sőt azt kívánatosnak tartották, mivel a belváros már igen szűknek bizonyult.

A városi tanács ezzel szemben minden építkezést meg akart akadályozni a külvárosban. Egyrészt adóügyi problémákat látott, másrészt veszélyesnek ítélte az egyre nagyobb számú zsellérség betelepülését. Indokaik között szerepelt, hogy a zsellérek a polgárság vagyonát veszélyeztetik, több panasz érkezett, hogy a külvárosi kerteket is fosztogatják, a szétszórt házak miatt a biztonságot egyébként sem tudnák őrséggel fenntartani. További érv volt, hogy ezek az emberek semmilyen királyi és urasági terhet nem hajlandók viselni.

A választott polgárságnak és a városi tanácsnak 1741-re sikerült megegyezésre jutnia, és közösen örködték azon, hogy ezután a város területén polgárjoggal nem rendelkező személy ingatlant ne tudjon szerezni. A cél nem titkoltan az volt, hogy a külvárosokban napszámosok legyenek, ami a városnak olcsó és könnyen elérhető munkaerőt jelentett. A külváros fejlődését azonban ez nem akadályozta.

A felső-külvárosban, ami 1777-ben Mária Terézia és Lotharingiai Ferenc 1751. évben történt látogatásának az emlékére kapta a Terézváros nevet, 1769-ben 366, 1792-ben már 559 ház állt. Ezzel a század végére a Terézváros lett Pest legnagyobb külvárosa.

A 18–19. század fordulóján lebontották a városfalat, ami elősegítette Terézváros dinamikus fejlődését. Az 1820–1830-as években Dél-Németországból, Ausztriából, Morvaországból letelepedni szándékozó iparosok és kereskedők érkeztek, és építkezni kezdtek. A beépítés méreteire jellemző, hogy 1838-ban Pest 4680 házából 1410 a Terézvárosban található.

Pest 1827-es lakcímgjegyzéke szerint a Zwei Herzengasse (Szív utca) 633C ház tulajdonosa egy bizonyos Martin Hoelle, aki minden bizonnyal az előbbieken említett hullámban érkezett, hogy a későbbiekben áttelepülő János Márton fiának a lakhatását biztosítsa.

NYILATKOZAT

a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény
szerinti összeférhetetlenség, illetve érintettség fennállásáról vagy hiányáról

A Pályázó neve:

FRANK JÁNOS

Természetes szem

Születési helye, id

Gazdasági társaság

Cégjegyzékszama:

Adószáma:

Képviselőjének ne

Egyéb szervezet es

Képviselőjének ne

Nyilvántartásba vé

Nyilvántartásba ve

Kijelentem, hogy

közpénzekből nyúj

– 6. § (1) bekezdése szerinti összeférhetetlenség

1. nem áll fenn vagy

2. fennáll az ...pont alapján

– 8. § (1) bekezdése szerinti érintettség

1. nem áll fenn vagy

2. fennáll az ...pont alapján

Az összeférhetetlenség vagy az érintettség alapjául szolgáló körülmény leírása:

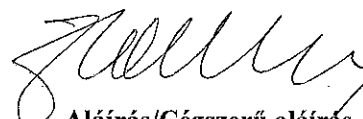
.....
.....
.....

Kijelentem, hogy az összeférhetetlenség megszüntetésére az alábbiak szerint intézkedtem:

.....
.....
.....

Kijelentem, hogy az érintettség közzétételét külön űrlap csatolásával kezdeményeztem.

Kelt: BUDAÖRS, 2017. 05. 24.

Aláírás/Cégszerű aláírás

ÁRAJÁNLAT

Budapest, 2017. 05. 23.

Tisztelt Frank János Úr!

Köszönettel vettük árajánlatkérését, melyre az alábbiakban válaszolunk:

Könyv: keménytáblás cérnafűzőtt

Méret: 165x235 mm

Terjedelem: 192+8+4+4 oldal

Nyomáshoz: Nyomdakész kompozit PDF

Táblaborító: 4 oldal, 4+0 szín, Műnyomó matt 130 g

Előzők: 8 oldal, 0+0 szín, Ofset 140 g

Belív: 192 oldal, 1+1 szín, Műnyomó matt 115 g

Tábla: 4 oldal, 0+0 szín, Kötészeti lemez 2,5 mm 1575 g

Kötészet: Táblaborító kívül matt fóliázva, keménytáblás cérnafűzés,
egyenestáblás, fehér oromszegő

Példányszám: 300 pld=1103 Ft/db+5% ÁFA.

Előkészítés:

tördelés, képfeldolgozás kétszeri korrektúra-fordulóval 800 Ft/oldal,
borító előkészítés 25000 Ft+ÁFA.

Üdvözléssel:

Mórotz Kálmán
Xilon Nyomda
1021 Budapest, Kuruc utca 7.
Tel.: 392-7745
Mobil: 06-30-962-1534

Helvetica Stúdió

Feladó: "Vasali Róbert" <vrobert@primerate.hu>
Dátum: 2017. május 24., szerda 9:13
Címzett: <studio@helvetica.hu>; "Apor Judit" <apor.judit@primerate.hu>
Tárgy: Árajánlat - 146251 - Frank János - Könyv

Iktatószám: 2017/174618

Tisztelt Frank János!

Köszönettel vettük megkeresését, melyre az alábbi ajánlatot adjuk:

146251/0 Könyv

Méret: 165x235 mm

Terjedelem: 192+8+4 oldal

Példányszám: 300 pld

Súly: 137,96 kg

Hozott anyag: nyomdakész PDF állomány

Nyomás:

Belív: 192 oldal 1+1 szín

Előzők: 8 oldal 0+0 szín

Kasírun: 4 oldal 4+0 szín

Anyag:

Belív: Matt műnyomó 115 g

Előzők: Niveus ofszet előzők 140 g

Kasírun: Matt műnyomó 130 g

Kötészet: Táblaborító kívül matt fóliázva, keménytáblás
cérnafűzés, egyenes gerincoldal, fehér oromszegő

Ár: 1 063,00 Ft/pld + ÁFA

Tördelés, képfeldolgozás kétszeri korrektúra-fordulóval 800

Ft/oldal+áfa, borító 25 000 Ft+áfa.

A Prime Rate Kft. felhívja a Megrendelő figyelmét arra, hogy az ISBN és ISSN számmal rendelkező kiadványok esetén (60/1998 (III.27) Korm. rendelet) kötelespéldányt kell szolgáltatni. A Prime Rate Kft. úgy tekinti, hogy a megrendelt mennyiség a kötelespéldányokat tartalmazza, ellenkező utasítás hiányában a kötelespéldányok szolgáltatását a Megrendelő teljesíti.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. számú törvény értelmében cégünk a megrendelőre terheli a reklámhordozó termékek után fizetendő 85 Ft/kg + ÁFA termékdíjat.

2017. 05. 24.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. számú törvény 2015. január 1-től hatályos kiegészítése értelmében cégünk a megrendelőre terheli az irodai papír termékek után fizetendő 19 Ft/kg + ÁFA termékdíjat.

Az árajánlatban megjelölt egységárak a környezetvédelmi termékdíjat nem tartalmazzák.

Kérjük, az árajánlat módosításánál vagy megrendelés esetén minden esetben tüntessék fel az ajánlat előtti sorszámot.

A tartalmi és nyelvtani hibákért, korrektúrázás, jóváhagyás után nem áll módunkban felelősséget vállalni.

A Prime Rate Kft. tájékoztatja a Megrendelőt, hogy ellenkező tartalmú írásbeli megállapodás hiányában az átadott változó adatokat tartalmazó adatbázist a feladat elvégzését követő 30 nap után jegyzőkönyvezve megsemmisíti. Megrendelő a tájékoztatást a megrendeléssel tudomásul veszi.

Megrendelés esetén - ellenkező írásos megegyezés hiányában - a Prime Rate Kft. Általános Szerződési Feltételei (ÁSZF) az irányadóak. Az ÁSZF a www.primerate.hu oldalon az információk menüpont alatt tekinthető meg.

Reméljük ajánlatunk megfelel elképzelésének.

Budapest, 2017. május 23.

--
Vasali Róbert

Termékmenedzser

Prime Rate Kft.

H-1044 Budapest

Megyeri út 53.

Tel.: +36-1/231 4060/2351

Fax: +36-1/877 2010

Cell: +36-20/932 6451

www.primerate.hu

Mentes a vírusoktól. www.avg.com

2017. 05. 24.